AURA.

Tietoja Turun kaupungista ja Länsi-Suomesta.

Tilaushinnat

Turussa: koko vuodelta 7 m, kolmeltaneljännekseltä 5: 50, puolelta 4, neljännekseltä 2: 25 p.

Turun postikonttorissa: koko vuodelta 9: 95 p., olmeltaneljännekseltä 7: 74 p., puolelta 5: 55 p., neljännekseltä 3: 09 p.

Muissa postikonttoreissa: koko vuodelta 10: 36 p., kolmeltaneljännekseltä 8: 07 p., puolelta 5: 70 p., neljannekseltä 3: 22 p.

Lehden hinta on kuukaudelta 80 p. Kotiintuomisesta maksetaan 2 markkaa vuodelta, 20 p:iä kuukaudelta. — Yksityiset numerot maksavat 10 penniä.

Lehti ilmestyy

kuusi kertaa viikossa kello 7 aamulla.

Ilmoituksia

vastaan otetaan lehden konttorissa ja on niiden hinta ensimmäisellä sivulla 15 penniä ja viimeisellä sivulla 10 penniä pieneltä riviltä, paitsi ulkomaalaisia jotka ovat 25 % kalliimmat. Kuoleman ilmoitukset maksavat vähintäin 2 markkaa sekä ilmoitukset syntyneistä ja vihityistä markan. Ilmoitukset, joista suoritetaan kahden kerran hinta 6-päiväiseen painokseen. pannaan m a k s u t t a kerran kolmipäiväiseen painokseen, ne joista suoritetaan neljästä kerrasta otetaan kaksi kertaa, kuusi kertaa maksetuista kolme kertaa j. n. e.

Lehden painopaikka ja konttori: Eerikinkatu 12 Kauppiaskatu 8. — Konttori avoinna kello 9—2 e.pp. ja 4—8 j.pp. Turku, Auran kirjapaino 1893.

Tilaus- ja jakamapaikat joen länsipuolella:

Auran konttori.	Kaupp. G. E. Heleniuksen puoti.	Kaupp. G. A. Maneliuksen puoti
Kaupp. Rob. Bergrothin puoti.	„ M. L. Gustafssonin „ Läntinenkatu 41.	Rouva I. J. Rindellin „
„ Edv. Blombergin „	„ S. Hääväläisen „	Kaupp F. W. Salmisen „
„ J. W. Erikssonin „	„ E. W. Järvisen „	„ O. Sjöströmin „
„ J. Gustafssonin, Koulu- ja Puutarhakadun kulmassa.	„ G. A. Lindholmin „	„ Georg Westerlundin „
		„ G. A. Wihlmanin „
		Turun Työväen keittiössä.

Päätoimittaja **F. H. B. Lagus.**

(Tav. lehden toim. arkipäivinä k:lo 5—7 j.pp.)

Tilaus- ja jakamapaikat joen itäpuolella:

Kaupp. J. Aaltosen puoti.	Kaupp. V. Lindbergin puoti.	Kaupp. K. Stenbergin puoti
Rouva M Boströmin „	„ H. A. Lundelinin „	Rouva F. Strömsténin „
Kaupp K. Erikssonin „	Vahtimest. Lundströmillä.	Kaupp. G. Wirsenin „
Leipuri E. Henrikssonin „	Värjäri A. Malinin puoti.	„ A. Åströmin „
Kaupp. Th. E. Kilanderin „	Kaupp. F. G. Nummelinin „	Kirjakaupp. Öhmanin haaramyymälä.
„ A. A. Krjukoff ja K:in „	„ V. W. Rosenbergin „	

Lakiasiain Toimisto **Lauri Kivekäs, Helsinki. Toimittaa lakiasioita maamme kaikissa oikeuksissa.** L. Henrik. 12

Toimisto avoinna k:lo 10—3 a. p.

Ilmatietoja.

Helmikuun 1 p:nä.	K:lo 7 e.pp.	K:lo 2 päiw.	K:lo 9 j.pp.
Ilmapuntari	751,2	752,3	754,3
Lämpömittari ...	−15,4	−15,6	−20,8
Tuulen suunta ja woima*)	NE5	NE5	N2
Taiwas**)	10	0	0

Tammikuun 31 p:nä.

Sadetta millimetreissä	
Lämpömittari alimmallaan ...	−15,4
„ ylimmällään ...	−2,0

*) Numerot täsä sarekkeessa osoittawat tuulen woimaa asteissa Beaufortin asteikon mukaan 0:sta = tyyni ilma, aina 12 asti = hirmumyrsky.
N osoittaa Pohjoistuulta
E „ Itätuulta.
S „ Etelätuulta.
W „ Länsituulta.

**) Numerot osoittawat pilwien paljoutta sien että 0 = selkeä ja 10 = tasapilwessä.

Kurssit.

Suomen Pankki helmik. 1 p.

		Myynti-kurssi. M. p.	Osto-kurssi. M. p.	
Pietari	l. a.	261: —	256: —	100:lta
Lontoo	l. a.	25: 42.	25: 20.	
„	90 p.	25: 25.	25: 09.	
Pariisi	l. a.	100: 80.	99: 70.	
„	90 p.	100: 20.	99: 20.	
Antwerpi	l. a.	100: 70.	99. 50.	
„	90 p.	100: 10.	99: —	
Hampuri	l. a.	124 70.	123: 40.	
„	90 p.	124 —	122: 80.	
Lybekki	l. a.	124: 70.	123: 40.	
„	90 p.	124: —	122: 80.	
Berlin	l. a.	124: 70.	123: 40.	100:lta
„	90 p.	124: —.	122: 80.	
Frankf. a. M.	l. a.	124: 70.	123: 40.	
„	90 p.	122: 50.	122: 80.	
Amsterdam	l. a.	210: —	—	
„	90 p.	209. —	206: 40.	
Tukholma	l. a.	139: 60.	138: 70.	
Kristiania	l. a.	139: 60.	138: 60.	
Köpenhamina	l. a	139: 60.	138: 60.	

Raamatunselityksiä.

Raamatunselityksiä pitää tuomiokirkossa tuorstaina w. t. kirkkoh. Cederberg ja perjantaina w. t. kappal. Korpela.

Rippisaarnan pitää lauwantaina kappal.apulainen Keihänen.

Naiswäen raamattuseuran rukoushuoneessa pitää raamatunselityksen tänäpänä tuorstaina k:lo 6 j.pp. suomeksi ja huomenna perjantaina k:lo 6 j.pp. ruotsiksi pastori Mikander.

Ilmoituksia.

Kuollut.

Sukulaisille ja tuttawille saatetaan täten tiedoksi että rakas waimoni

Anna Sofia Helena,

lyhyemmän sairauden jälkeen, rauhallisesti nukkui kuoleman uneen Naantalissa tammikuun 31 päiwänä 1893, 30 wuoden ja 27 päiwän ijässä.

Anders Mennander.

Niille tuttawille, jotka tahtowat saattaa waimo-wainajatani hänen wiimeiseen lepokammioonsa, ilmoitetaan täten, että maahanpanijaiset tapahtuwat Naantalin hautausmaalla lauwantaina helmikuun 4 p:nä 1893 kello 2 j.pp.

Anders Mennander.

Kirjapaino:

Auran kirjapaino Kauppatorin varrella Turussa toimittaa huolellisesti ja kohtuushinnoilla kaikkia kirjapainonalalle kuuluvia töitä.

Vaasan Osake-Pankki.

Korkein talletuskorko 5 %.
Juoksevantilin korko 2½ %.

Suuri Tehdasteollisuus-huutokauppa

Ullnerin myymäläsä Lindblomin kiwirakennuksessa maanantaina 6 ja tiistaina 7 p:nä helmikuuta

G. A. Lindholm.

Kilpa-ajot

palkinnoilla

ja

Vuosikokouksen

toimeenpanee **Uudenkaupungin** ja sen ympäristön Hevosystäväin-yhdistys tiistaina ensi helmikuun 7 p:nä. Toimitus alkaa kello 9 e.pp. rouva U. Lindholmin hotellissa sekä kilpailut radalla kello 12 päivällä.

Huomaa! Kaikkein jäsenten ja hevoismiesten läsnäolo välttämätön.

Toimikunta. 1

Aura-lehden Osakeyhtiön

Etuusosakkeista

karttunut korko viime kuluneelta vuodelta maksetaan kuitattua korkolippua vastaan, yhtiön konttorissa tastä päivästä alkaen.

Turussa helmik. 1 p:nä 1893.

Johtokunta.

Hinta

kuutiometristä kaasua on tammikuun 1 p:stä 1893 a l e n n e t t u:

Valokaasusta 40, 36 ja 33 penniä kaikille koko vuoden käyttäjille, jotka käyttävät 1,500 kuutiom., 1,500 ja 3,000 km. välillä ja yli 3,000 km.

Keitto- ja konekaasusta 25 penniä 5 % alennuksella kun vuosittain käytetään yli 2,000 km.

Koksi (sopiva kamiinien polttoaineeksi), maksaa Smk. 1: 10 hehtol. 5 % ja 10 % alennuksella noin 100—500 hl. ja 500—1000 hl. ostettaissa (saadaan noutaa vähissä osissa). Suuremmista osista alennusta sopimuksen mukaan.

Kaasukalkki maksaa nyt, talvikuukausina 50 penniä hehtol, ennen maksoi se 60 penniä.

Turun kaupungin kaasulaitos.

Huveja.

Tänään tuorstaina helmikuun 2 p:nä k:lo ½8 j.pp.

SINFONIA-KONSERTTI

Lyseon juhlasalissa.

Pääsylippuja à 2: 50 p:niä, koulunuorisolle à 1 mk., myydään sisäänkäytävällä.

Soitannollinen Seura.

Iltahuwit

Koen Fransilla Alastarolla toimeenpannaan waiwaistalon kaluston hywäksi **Laskiaissunnuntaina helmik. 12 p:nä k:lo 7 j.pp.**

Toimikunta. 2–1.

Kokouksia.

S. T. ja T. L. 1 s. 1 k 8 r.

Maarian kunnallislautakunta

kokoontuu **maanantaina helmikuun 6:na päivänä** kello 10 a. p. kunnanhuoneeseen Kärsämäellä.

1 **J. Komonen,** lautakunnan esimies.

Huutokauppoja.

Å. T., U. S., Pohjal. Hufvudst.bl., N. Pr. ja Vasabladet 1 s. 3 k. 42 r.

Tehtaan myynti.

Julkisella konkurssihuutokaupalla, joka pidetään paikalla lauvantaina tulevan maaliskuun 11 päivänä kello 12 päivällä, myydään Kiikalan pitäjässä sijaitseva **Johannislundin lasitehdas** lasinpuhallustyökalujen kanssa. Tehtaalla on 2,591 tynnyrinala metsämaata ja samaan tehtaan kuuluvan **Säräjärven** 1/8 manttaalin suuruisen verotalon maanala tekee 800 tynnyrinalaa, josta 80 tynnyrinalaa viljeltyä maata.

Tehtaalla, jossa on kaasu-uuni, valmistetaan yksi miljoona pulloa vuosittain ja huoneukset ovat parhaassa kunnossa.

Puiden saanti, niin omasta kuin ostetuista metsistä on halpa ja riittävä useampia vuosikymmeniä.

Maksuehdot o at, että ostajan pitää heti tarjousten hyväksyttyä maksamaan 5,000 markkaa, tulevan toukokuun 1 päivänä, jolloin saa tehtaan haltuunsa, 10,000 markkaa ja loppusumma on suoritettava ensi tulevan marraskuun 1 päivänä tänä vuonna ja odotusr. hoista luetaan laillinen korko.

Kiikala, tammikuun 30 päivänä 1893.

J. A. Johansson, Werner Erling, Karl von Torcken,
konkurssipesän toimitsijamiehet. 3

Torppa myytäwänä.

Ristimäen Alitalon maalla Maskun pitäjässä sijaitsewa torppa, sisältäwä awaran tuwan, kamarin, porstuan ja kammion kestäwä wielä muutokseen, halwasta hinta, wähän toistasataa markkaa

2 **Ylenius.**

Halutaan ostaa.

Siemen Kauroja sekä Ohria

ostaa

A. Hannikainen,

Lappeenrannassa.

Tarjoukset ovat pian tehtävät suullisesti eli kirjallisesti. (U. S. 4×12.)

Sitä kuusta kuuleminen, jonka juurella asunto.

Kirj. Suomen Terweydenhoitolehdessä Konr. Relander.

Sywälle on ihmisluontoon juurtunut rakkaus lapsuuden turwapaikkaan, rakkaus synnyinseutuun, rakkaus isien maahan.

Turmeltunut on jo se, tahi kiwelsi paatunut, joka merien taakse joutuneena, kullan ja timanttienkin ympäröimänä ei joskus kaipaawalla huokauksella muistelisi synnyinseutuansa kolkossa pohjolassa.

Miksi on meidän luontomme tällainen. Mitä tarkoittaa Jumala sillä, että hän on istuttanut sydämiimme rakkauden kotimaahan, joka woimallisesti wetää ja houkuttelee siirtolaistakin palaamaan kotirannoilleen.

Miksi emme woi pitää isänmaanamme mitä maata hywänsä, missä meidän waan on aineellisesti hywä olla. Miksi on „parempi oman maan wesi wirsun alta, kun kultapikarista wieraan hunaja."

Wastaukseksi lewittää tyhjätjärwien maa silmäimme eteen wiljawia wainioita, kohoaa tiheistä kylistä sawu siintäwää taiwasta kohti, jymisewät kosket tehtaitten wesihyrrissä ja loiskiwat myllyjen wesirattaissa.

Missä olisi walon etuwartija pohjolan pimeyttä wastaan; mitä olisi meidän sitkeästi, woimallisesti waloa kohti pyrkiwä kansamme, jos esi-isämme olisiwat jättäneet kiwiset korpemme perkaamatta, metsät raiwaamatta, pyrkiäkseen pois nauris- ja perunapatojen ääreltä Amerikan kultawasikan palwelukseen.

Pirstaleina ajelehtisimme nyt maailman meren kuohuwilla aalloilla, tuntemattomina muille, tuntematta itsemme.

Jumala on asettanut kullekin kansalle, kullekin yksityiselle hänen tehtäwänsä. Ja tähän tehtäwään, oli se pieni tahi suuri, tulee kunkin uhrata woimansa, käyttää leiwiskänsä, sen mitan mukaan kuin hänelle suotu on. Mutta ihmisellä on horjuwa mieli, kopea tänään, masentunut huomenna.

Jottei ihminen kansalaisena horjuisi sinne tänne, uupuisi wastuksista, wäsyisi wastoinkäymisistä, juuri sen wuoksi on Jumala istuttanut sydämiimme tuon aineellisten etujen houkutteleman loisteenkin woittawan rakkauden isänmaahan. Jumala on sen antanut meille kilweksi paholaisen wiettelyksiä wastaan, joka kullan kiihkona koettaa houkutella meitä luopumaan siitä mitä olemme maallemme welwolliset. Sillä ellei meillä olisi tuota kilpeä, kuinka usein emmekö olisi walmiit kumartumaan kultawasikan ikeen alle, unohtaen mitä olemme welkaa emollemme, kaswattajallemme, maallemme.

Mutta ihminen woi tukehuttaa rakkauttaan, woi lakata kuulemasta sydämmensä kuiskutuksia, omantunnon waatimuksia.

Olkaamme siis kaikki walweella ja herättäkäämme torkkuwia weljiämmekin. Ja tarpeellista se on juuri tähän aikaan.

Mätähaawa on ilmestynyt Suomen kansan tuoreeseen puuhun, ruttotauti on iskenyt sydänwereemme. Omassa maassa ei muka enää löydy työaloja kaikille sen pojille ja tyttärille. Laumoissa pyritään täältä onnenetsintä-retkille kultaiseen länteen.

Eiwät auta enää äidin rukoukset, isän waroitukset, eiwät pidätä waimon kyyneleet, eikä morsiamen hellät katseet. Kehenkä Amerikan kiihko on tarttunut, hän näyttää unohtawan kaikki, ei kuule muuta kuin tuon merentakaisen houkuttelijan kuiskutuksia.

Mutta tuo ei ole muuta kuin paholaisen wiettelyksiä. Pois hän tahtoo houkutella meitä welwollisuuden tieltä, pois siltä tieltä, jonka Jumala meidän eteemme awaa ja joka useimmiten omaksi hyödyksemme on ristin tie, ankaran työn polku, mutta tie, joka päättyy iloon.

Meidän suuri kansalaisemme, suomalaisuuden herättäjä, Juhana Wilhelm Snellman, joka jälkeläisilleen polwi polwelta on olewa loistawana esikuwana itsensäkieltämisessä ja horjumattomassa isänmaanrakkaudessa, hän on meillä yllämainitussakin suhteessa todellisena esikuwana.

Häntäkin koeteltiin, koeteltiin niinkuin ainoastaan suuria henkilöitä koetellaan, owatko he kelwollisia wälikappaleita toimittamaan Jumalan töitä.

Snellmankin oli langeta, mutta Jumalan hengen ja isänmaanrakkauden awulla, kansamme onneksi hän woitti kiusaajan houkutukset.

Kukapa ei meidän maassamme, ainakin pääpiirteissä, tuntisi J. W. Snellmanin elämän waiheita. Kuinka hän, erämaantakaisena, pikkukaupungin opettajana kaiutti kaikille ilman suunnille woimalliset herätyshuutonsa, kuinka hän täten saawutti wallanpitäjien wihan, niin että hän häpeällisesti syrjäytettiin hakiessaan professorin wirkaa.

Juuri tuohon hetkeen, jolloin oma maa ja kansa käänsi herättäjälleen selkänsä, juuri silloin astui kiusaaja näyttämölle. Snellmanille tarjottiin etuisa paikka Ruotsissa ja hän oli langeta pauloihin, lähetti jo hakemuksensa sisälle jätettäwäksi, mutta wiimeisellä hetkellä

peruutti hän hakemuksensa ja jäi maahan, Jumalan tarkoitukselle alttiina, waikka hänen täytyi, ansaitakseen leipänsä, pistä jalkansa toisen pöydän alle ja ruweta kansan palwelijaksi.

Itse kirjoittaa*) Snellman sille ystäwälleen, jolle hän oli lähettänyt hakemuksensa, samassa kuin hän pyysi ottamaan hakemuksensa pois: „se aikomukseni, josta on puhe, on sitä laatua että se kiihoittaa jokaisen ihmisen sisimpiä tunteita. Ystäwän armahtawaisuutta on minun pyytäminen siitä, että olen silmänräpäyksesi antanut kiusaukselle sijaa. — — — Jos minun täytyy lähteä isänmaasta, niin en sitä ainakaan tahdo tehdä oman ulkonaisen etuni wuoksi."

Eikö tämä ole jaloa, suurenmoista, eikö tuota esimerkkiä kannata ottaa seurataksen jok'ainoan Suomen pojan ja tyttären.

Mitä olisi Suomen kansa nyt, jos Snellman ei olisi woinut käydä sen kiirastulen läwitse, jonka Jumala katsoi tarpeelliseksi, woidakseen käyttää häntä wälikappaleeksen Suomen kansan kohottamiseksi siitä henkisestä horrostilasta, jossa se uinaili.

Warmaankin esiintyy tänä nälkäwuotena kiusaaja monenkin kansalaisen eteen houkutellen häwittämään wiimeisetkin omaisuuden tähteensä täällä isänmaassa woidakseen paeta muka lihawammille wainioille, suotuisampaan ilmanalaan.

Te siis, jotka hallan tuhotöistä ehkä koetelluina ja Amerikan kullan loisteesta huumaantuneena aijotte katkaista rakkaita siteitä kotimaassanne lupauksenne isien perinnöstä, tutkikaat J. W. Snellmanin elämäkertaa, oppikaat siitä ja jääkäät maahanne. Työskennelkäät wilpittömästi, uutterasti ja waatimattomasti sinä asemassa, johon Jumala on teidät asettanut. Ken tietää minkä tulewaisuuden Jumala on teillekin asettanut, jos pysytte uskollisina loppuun saakka. Ja jos ei tällä puolen hautaa palkkaa näkyisikään, niin muistakaamme kukin Kristuksen sanat: „hywin sinä hywä ja uskollinen palwelija: wähän päällä sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle, mene sinä herras iloon."

Isänmaa tarwitsee wielä kaikki ne työwoimat, jotka owat sen utareita imeneet, ei ole yksikään liikaa.

Kun riistämme maalta tällaista työwoimaa, olemme awullisena sinä työsiä, jonka tarkoituksena on kansallisen olemuksemme häwittäminen, Suomen kansan wastustuskywyn wähentäminen.

Joka siis tahtoo nähdä Suomen kansaa woimallisena, wahwana ja sekä henkisesti että ruumiillisesti terweenä, älköön hän maastaan luopuko mistään hinnasta tahi minkään maallisten etujen tähden, waan pysyköön siinä uskollisesti uhraten woimansa, kukin leiwiskänsä mukaan, kansamme kohottamiseksi sekä henkiseen että ruumiillisseen walistukseen ja terweyteen. Silloin palwelee kukin myös paraiten itseään, sillä se joka walwoo kansansa etua, ei hän jää palkatta.

Moittimista ei tietysti ansaitse se, joka lähtee muita maita katselemaan, kartuttaakseen tietojaan josta warojaankin, kun tämä tapahtuu selwässä tarkoituksessa palata jälleen kotiinsa, hyödyttääkseen kotimaatansa karttuneella kokemuksella ja tiedoilla. Mutta niitä ei ole monta, jotka tällaisessa mielessä menewät Amerikaan. Josta moni ehkä mennessä aikoo palatakin kotiinsa jälleen, niin harwalla on isänmaan etu selwänä silmämääränä mennessä.

*) Katso Uutta Suometarta N:o 263 1892 „Eräs tapaus J. W. Snellmanin elämästä."

Kotimaalta.

— **Summittainen tieto ratkaistuista asioista** Turun läänin maakonttorissa w. 1892 loppupuolella: Jäännös wuoden 1892 alkupuolelta 239. Wuoden 1892 jälkipuoliskolla on sisääntullut 2,252. Siis yht. 2,491. Näistä on wuoden jälkipuoliskolla ratkaistu 2,281. Keskeytyneitä ja lopullisesta ratkaisusta riippuwia 210. Summa 2,491.

— **Wirkaero ja eläke.** Turun ja Porin läänin maanmittari Joh. Henrik Wahlroos'ille on myönnetty wirkaero ja 4,500 markan suuruinen wuotuinen eläke.

— **Kaupungin rakennusjärjestyksen rikkomisesta** tuomitsi maistraatti w. k. 30 p:nä kauppias G. A. Dammertin 100 markan sakkoihin. Herra D. oli ilman asianomaista lupaa antanut asettaa lämmittysuuneja tulipalon äskettäin wahingoittamaan kiwirakennukseenia. — S. T.

— **Elinkeinonilmoitus.** Puuseppä Otto Reinhold Höglund on ilmoittanut alkawansa harjoittaa ammattiaan. — S. T.

— **Tehdasyhdistyksellä** oli kokous eilen raastupatalossa.

Muita asioita ei oltu käsiteltäwänä kuin tilinwapauden myöntäminen rahaston hoitajalle.

Wiime wuonna samaan aikaan pidetyssä kokouksessa ei woitu tilinwapautta myöntää, koska ei riittäwää määrää osaottajia ollut saapunut kokoukseen, josta syystä kokous lykättiin edemmäksi ja oli wiime kesällä koossa, jolloin ei tilin wapautta sattuneesta syystä myöskään woitu myöntää. Eilisessä kokouksessa myönnettiin tilinwapaus sekä wiime että edellisen wuoden rahaston hoidosta.

Tämän mukaan on rahaston tila 1891 wuoden wiimeisenä päiwänä ollut seuraawa: P. C. Rettigin eläkerahasto 30,347: 04, tehtaan hallirahasto 23,476: 41 ja tehdasyhdistyksen yksityinen rahasto 744: 65.

Wiime wuoden wiimeisinä päiwinä oli rahaston tila seuraawa: Hallirahasto 24,600: 23, Rettigin eläkerahasto 30,646: 23 ja yhdistyksen yksityinen rahasto 818: 15.

Tilejä oliwat tarkastaneet herra John Dahlberg ja G. A. Lindblom.

— **Nuorten miesten kristillisellä yhdistyksellä** oli eilen illalla klo ½ 8 suomalaisen lyseon juhlasalissa perustawa kokouksensa, jonka alkoi, kun wirren wäsy oli weisattu, pastori Panelius. Kokouksen puheenjohtajana oli lehtori J. Thuneberg ja pöytäkirjaa piti senaatin ylimäär. kopisti Aukusti Aho. Kun oli ilmoitettu että Helsingin N. M. K. Y. oli ottanut Turun yhdistyksen haaraosastokseen ja wahwistanut sen säännöt, walittiin yhdistykselle toimikunta, johon tuliwat kuulumaan: kamarineuwos N. Dahlén, lehtorit J. Thuneberg ja K. Ahlman, maisteri A. Malmgren, pastori Eliel af Hällström, pakkahuoneeninspehtori M. Sundell, senaatin ylim. kopistit A. Aho ja K. Lagerström, rautatienwirkamies A. W. Ruskman ja warajäseniksi kansakoulunopettaja K. Lindman, opettajakandidaatti K. Saari ja kirjakauppias Emil Öhman. Johtokunnan toimeksi jätettiin huoneuston hankkiminen ja yhdistyksen järjestämistä koskewat asiat. Kokouksen, jossa oli läsnä noin 40 henkeä, lopetti rukouksella pastori A. Keihänen.

— **Palowiinawero.** Osuus wiime wuoden palowiinawerosta tekee Maskun pit. 862 mk. 40 p., Ruskon kapp. 307 mk. 23 p., Wahdon kapp. 305 mk. 67 p., Nuosiaisten pit. 1,350 mk. 50 p. ja Pöytyän 1,110 mk. 35 p.

— **Kiwulloisuus Turussa** sen wiikon kuluessa, joka loppui 28 p. tammikuuta 1893.

	Miesp.	Naisp.	Lapsi 0—1.	Lapsi 1—10	Yht.
Suolikuume	1	—	—	—	1.
Influensa	6	5	1	10	22.
Waihtelewakuume	—	1	—	—	1.
Wilutauti	—	1	—	1	2
Äkkiluont. maha- ja suolikatarri	1	2	1	2	6.
Syhelmä	—	—	—	1	1
Tuhkarokko	—	—	—	1	1.
Kurkkumätää	—	—	—	1	1.
Kurkku-tauti	7	7	—	2	16.
Katarri hengitystiehykkeissä	8	8	2	11	29.
Keuhkotulehdus	2	—	—	—	2.
Niwelkolotus	—	1	—	—	1.
Nystyrämäinen aiwopolte	—	—	—	1	1.
Summa	25	25	4	30	84.

Jaettuna kaupungin osille:

I 11; II 10; III 6; IV 5; V 1; VI 9; VII 24; VIII 9; IX 2. Ammingaisten t. 5; Hämeen t. 1; Uudenmaan t. 1. Yhteensä 84.

Tarttuma-sairashuoneessa hoidettiin samaan aikaan jääneitä 6; tulleita 1; terweinä uloslaskettu 0; jäänyt 7.

— **Kuolemaisuus Turussa** sen wiikon kuluessa joka loppui 28 p. tammikuuta 1893.

Taudin nimi:	Miespuolia yli 10 wuoden.	Naispuolia yli 10 wuoden.	Lapsia alla 1. w.	Lapsia 1—10 wuotisia.	Yhteensä
Influensa	—	—	—	—	—
Suolikuume	—	—	—	—	—
Nystyrämäinen aiwokatwojen tulehdus	—	—	—	—	—
Keuhkokatarri	—	2	—	1	3.
Äkkiluontoinen suolikatarri	—	—	—	2	2.
Sydän	—	—	—	1	1.
Pitäl. munaistulehdus	—	—	—	2	2.
Syntyperäinen heikous	—	—	—	1	1.
Wanhuuden heikous	1	1	—	—	2.
Yhteensä	1	3	—	6	10.

Kuolewaisuus 1,000 ajukasta kohti wuodessa 20,8

— **Raittiusyhdistys Toiwo** II on päättänyt peräyttää sen iltaman, joka on ollut ilmoitettu tulewaksi sunnuntaiksi. Syynä tähän on, että kansanmieliset suomalaiset ensi sunnuntaina wiettäwät Runebergin juhlaa ja sen wuoksi Toiwo II:n huwitoimikunta kehottaa yhdistyksen jäseniä yhtymään Runebergin juhlan wiettoon palokunnan talossa.

— **Anniskeluoikeus.** Naantalin maistraatti on tammikuun 28 p:nä myöntänyt leskirouwa Karolina Pettersonille luwan tulewan kesäkuun 1 päiwään asti „Hotel Toiwo" nimisessä rawintolassa anniskella palowiinaa y. m. wäkijuomia.

— **Palkankoroitus.** Senaatti on myöntänyt Kaarinan kunnan ylemmän kansakoulunopettajalle Kustaa Heleniukselle 10 wuoden palweluksesta 160 mk. wuotisen palkankoroituksen.

— **Turun läänin palowakuutusyhtiö** oli eilen kutsuttu kaupunginhuoneeseen perustawaan kokoukseen ja walitsemaan johtokuntaa ja toimiwia henkilöitä sekä keskustelemaan muista yhtiötä koskewista asioista. Puhetta johti howioikeudennotaario K. Jägerskjöld.

Ilmoitettiin että ennen laadittu ja hywäksytty säännöehdotus nyt oli myös asianomaisessa paikassa hywäksytty ja noudatettawaksi wahwistettu.

Yhtiön pohjapääoman suuruus otettiin sitten keskustelun alaiseksi, koska oli saatawa warmuus siitä, että pohja olisi kyllin wakawa, jotta wakuutuksen ottajat saattaisiwat sanoa itsensä irti maalaisten yleisestä paloapuyhtiöstä. Koska nyt jo on merkitty wakuutuksia 6—7 miljoonasta markasta, niin arweli yhtiö olewan soweliasta että jo merkitty summa pidetään pohjarahastona. Yhtiön toiminta on alkawa jo ensi maaliskuun 14 päiwänä koska silloin useimpain wakuutuswuosi yleisessä yhtiössä menee umpeen.

Koska yhtiön toimeenpanijoilla oli ennen yhtiön alkamista ollut menoja noin 6—700 markkaa, jotka menot oliwat syntyneet säännöjen painattamisesta, sanomalehti ilmoituksista ja kahden matkustawan asiamiehen palkkaamisesta y. m., niin päätti yhtiö korwata nämä kulungit.

Sitten tuli kysymys tulewain wirkamiesten ja toimiwain henkilöiden palkoista.

Walitkunta oli ehdottanut toimeenpanewalle johtajalle palkaksi 400 markkaa ja johtokunnan jäsenille kullekin 10 mk. jokaisesta kokouksesta. Tämän ehdotuksen hywäksyi yhtiökokous.

Korwaukseksi kahdelle tilintarkastajalle oli waliokunta ehdottanut kummallekin 25 mk. tarkastuksesta sekä I:sen luokan laiwa- ja II:sen luokan junapiletin eli yhden hewosen kyydin kaupunkiin, joka hywäksyttiin.

Asimiehen palkan oli waliokunta ehdottanut 1,200 markaksi. Asiamiehen tehtäwinä ollut yhtiön tärkeimmät toimet ja hänen on siitä paitse pitäminen konttoori Turun kaupungissa. Yhtiökokous hywäksyi samoin tämän ehdotuksen.

Paikallisasioitsijain palkkio määrättiin 10 %:ksi ylöskanto summasta ja tulksi asioitsijan samalla maksulla myös toimittaa kesätarkastukset. Asioitsijan piiri sisältäisi wain yhden pitäjän.

Katselmusmiesten, jotka tulee olla kaksi, palkaksi määrättiin 1 m. 50 p. kummallekin jo-

— **Turun wäkiwiinakauppa.** Ä. T. julkaisee seuraawan luettelon niistä wäkijuoma määristä, jotka owat passitetut täkäläisistä anniskeluosakeyhtiön myymälöistä kaupungin ja oman ja muiden läänien kauppioille.

Mitään warmoja tietoja eiwät nämä numerot kuitenkaan anna, ensiksi siitä syystä, että wäkiwiinaa lienewät mainitut kauppiaat ostaneet muualta kuin Turusta ja toiseksi siitä syystä, että pienempiä lähetyksiä on lähetetty ilman passia.

	Wiinaa.	Spriitä.	Konjakkia.	Rommia.	Aarakkia.	Likööriä.
	Litraa.					
Turun kaupunki	941	36	14914	12645	44	378
Porin kaupunki	40	—	—	12901	—	—
Uusikaupunki	12	—	77	69	—	84
Rauma	—	—	55	31	2½	6
Naantali	—	—	30	62	10	—
Salon kauppala	279	—	87	695	—	72
Piikkiö ja Kaarina	543	—	7	293	—	—
Paimio	2572	—	36	984	5	—
Sauwo	3895	—	207	1394	—	—
Parainen	3409	—	168	1181	59	—
Kemiö	8034	13	1127	1496	97	—
Huittinen	294	9	—	—	—	—
Halikko	663	—	50	736	7½	—
Uskela	257	—	43	690	—	—
Perttelí	851	—	108	2898	—	—
Perniö	1798	18	91	408	15	—
Kisko ja Kiikala	343	—	10	625	—	—
Maaria, ja Raisio	610	—	39	301	7½	—
Lieto	693	—	9½	750	26	—
Marttila	4623	—	40	796	35	—
Pöytyä	882	—	65	1012	—	—
Masku ja Nousiainen	859	—	30	918	—	—
Loimaa	2297	—	327	3567	6	—
Alastaro	855	—	50	834	—	—
Huittinen ja Punkalaidun	927	—	132	1186	—	—
Kokemäki ja Tyrwää	600	—	7½	324	—	—
Mynämäki ja Mietoinen	1289	—	22	790	—	—
Korpo ja Houtkäri	2390	—	84	1050	25	—
Nauwo	1316	15	13	263	28	—
Lemu ja Rymättylä	894	8	55	309	6	—
Wehmaa	636	—	29	96	—	—
Taiwassalo	495	—	18	127	18	—
Kustawinpitäjä	382	—	—	73	26	—
Laitila ja Pyhämaa	124	—	—	158	—	—
Lappi ja Hinnerjoki	11	—	—	189	—	—
Eura	190	—	—	105	—	—
Köyliö ja Säkylä	368	—	14	30	7	—
Yläne	295	—	—	178	—	—
Ikaalisten pitäjä	—	—	—	62	—	—
Maarianhamina ja Ahwenanmaan kihlakunta	365	—	451	610	40	200
Läänin ulkopuolella:						
Tammela	204	—	898	105	36	—
Somero	1532	—	76	970	132	—
sekä muita sekalaisia postia, jotka owat lähetetyt Uudenmaan- ja Hämeenlääniin	535	—	364	962	13	108
Summa	46643	99	19734	52873	645½	848

Paawo ja Petter.

I.

On kylmän kolkko jouluyö, hiljainen kuin hauta, pääkaupungissa, kaikki elämä on kuin kuoliaaksi kylmettynyt, niin että tuulikin pysyy ihan hiewahtamatta, tähdet wain wälkkywät ja wärisewät kuin pienet kynttilät ainoina elämän merkkeinä. Yksinäinen yöwartija melkein juoksee kadulla, etteiwät jalat pääsisi paleltumaan; wanhain puutalojen nurkat paukkawat, kun hirretkin kutistuwat kuiwasta pakkasesta.

Ylhäällä kauppias Paawo Hörningin asunnossa Drakatornin syrjäkadun warrella on emäntä jo noussut ylös, mutta ei uskalla wielä tehdä tulta kynttilään eikä takkaan, sillä ei ole wielä soitettu. Hän kuitenkin odottaa joka hetki kuulewansa pienen aamukellon ääntä kaupunginkirkosta, sillä hän ikäänkuin tuntee ajan olewan neljän seudussa ja koko perhe aikoo aamukirkkoon Spongaan, ja sitä ennenhän toki pitää saada jotakin lämmintä suuhunsa. Hän etsii haparoiden pyhäwaatteensa, jotka iltasilla on asettanut tuolille, ja pukeutuu niin hywin kuin woi pimeässä. Odotus kun kuitenkin rupee tuntumaan liian pitkältä ja pimeys waiwaloiselta, sytyttää hän salalyhdin, luottaen wartijan pitäwän kunniassa jouluurauhaa eikä tyhjästä melua nostawan. — Niin puuhailee hän ja kuljeksii mataloissa, pienissä huoneissa.

Isäntä nukkuu wielä puolella silmällä ja pikku Swen on kaukana unien waltakunnassa, waikka hänellä päänalusena onkin wain puuhewonen, ja pitää kädessään kimmoista pallia. Karen, joka käwi rippikoulunsa wiime syksynä, makaa werhon takana. Hän on ripustanut uuden samettimekkonsa ja böömin-kristalliset helmensä sängyntolppaan.

Joulupuu, oksissa punaisia omenia ja Espanjan pähkinöitä, tekee pitkiä warjokuwia kaikkialle, niin että puolihämärässä huone näyttää oikein kammottawalta.

Mutta emäntä menee kyökkiin ja herättää Liisan penkiltä, ja hän hypähtää ylös kuin tuulispää ja sytyttää kynttilän rautaisessa jalassaan, sillä hän ei pelkää, kun on näet hywä tuttu yöwartija Trullin kanssa, ja kyökki sitä paitsi onkin pihan puolella.

Samassa jo emäntä myöskin koputtaa luudanwarrella lakeen puotilas Ollille, joka makaa ylhäällä winnikammarissa, ja Olli wastaa saappaallaan, joka kolmesti jymähtää lattiaan hywän sanan sijasta.

Sitte menee emäntä jälleen makuuhuoneesen ja ompelee hakasen kiinni isän kowaksi tärkättyyn ja siistiksi silitettyyn poimukauluksiseen pyppäitaan; ottaa suuresta tammikaapista pikku Swenin punaiset sukat ja tarkastelee niitä tulta wasten, parannellen sieltä täältä jonkun katkeamaisillaan olewan silmän.

Jopa hän herättää Karenin, joka pistää pienet, äsken pestyt jalkansa olkitohweleihin ja alkaa pukeutua werhon takana, sillä asunto on tässä hywin pieni. Silloin herää Swenkin ja hänellä on punainen leima poskessa puuhewosesta. Hän alkaa heti wiskellä palloansa; se lentää werhon taa ja tulee paikalla takaisin, mutta sattuukin isälle nenään, niin että hän herää ja karkealla äänellä toiwottaa hywää Jumalan rauhaa ja iloista joulua suuresta sängystänsä, joka on kuin pieni eri huone.

Pikku weli aikoo juosta werhon taa katsomaan siskon joululahjoja, mutta silloin huudahtaa sisko ja sanoo, että se ei käy päinsä, kun hän juuri pesee silmiään.

Nyt soi jo kirkon kello, aamukirkkoon kutsuen, ja kaikki toiwottawat toisillensa Jumalan rauhaa. Äiti sytyttää haarakynttilät suuressa kammarissa, ja Swen tulee ulos ja istuutuu paitasillaan joulukuusen alle, tahtoen uskotella itselleen ja muille olewansa metsässä, ja yht'äkkiä purasee hän erään omenan takapuolta, ettei näet näkyisi, mutta omena pyörii rihmassaan ja äiti sattuu paraiksi tulemaan sisään, uhaten antaa koiwurieskaa, ellei hän heti mene pukeutumaan.

Liisa sytyttää tulen lieteen, niin että liekki jyrisee sawutorwissa, ja panee maitopadan tulelle; emäntä lewittää liinan suurelle ruokapöydälle asuinkammariin ja asettelee siihen maljoja, mutta isännän paikalle panee hän kirkkaaksi puhdistetun hopeakannun; sitte koristelee hän woin pytyssänsä ja leikkaa joululeipää ja kinkkua, sillä onhan jotakin syötäwä, ennenkuin lähdetään.

Olli on ollut jo hywän aikaa liikkeellä ja käynyt tallissa, saanut rengin hereille ja sukinut rautiot; reki wedetään ulos ja wällyt tomuutetaan. Kohta on ajopelit jo kadulla ja Olli sytyttää soihdut, jotka walaisewat huoneiden seinät kuin tulipalo. Jöns läjäyttää piiskalla, ilmoittaen hewosten olewan walmiissa ja rautioiden korskuwan ja kuopiwan kawioillaan, maltittomuutta osoitellen.

Sisällä huoneissa juoksennellaan päällyswaatteita etsien; turkit ja päähineet, lappalaispieksut ja käsineet saadaan tuota pikaa ylle, ja Karen, joka ensinnä ehtii walmiiksi, saa mennä alas wiemään Ollille ja Jönsille lämmintä olutta. Kun isäntä on täyssissä tamineissa, ottaa hän lasin lämmintä Ranskan wiiniä ja lähtee. Emäntä lukkoaa owet ja tulee jäljestä Swenin ja Liisan kanssa, ja kaikki owat ulkona kadulla.

Mahtawa on reki, tilawa kuin wene, kolmi-istuiminen. Ensimmäisinä istuwat isäntä ja emäntä ja pikku Swen, keskellä Karen ja Olli, takana Liisa ja Jöns. Isäntä asettuu wiimeksi paikalleen, sillä ensin pitää hänen katsoa, owatko hewoset teräwässä kengässä ja päitset ja waljaat hywässä kunnossa; sitte nousee hän ja istahtaa niin että reenkori paukkaa. Hän tarttuu ohjaksiin ja kysyy wielä kerran, eikö mitään ole unohtunut, läjäyttää piiskalla, katsahtaa ylös wanhan puutalonsa ikkunoihin ja antaa mennä.

Ensin käy matka Suurelle torille, jossa on määrä kokoutua: kaikki Tukholman porwarit, hywät ystäwät, joilla wain hewosta on. Ja siellä ne jo istuwatkin re'issänsä, lihawat oluenpanijat ja laihat leipurit, ja koko tori on waloisana heidän sawuawista soihduistansa. Hei waan! Kulkuset heläh-täwät ja koko jono lähtee liikkeelle mäkeä pitkin ja ulos kaupungin pohjoisesta portista.

„Mietiskelenpä tässä, mitenhän weli Petter meidät tänä wuonna ottaa wastaan!" sanoo isäntä Paawo waimollensa kun on ehditty päästä säännölliseen kulkuun.

„Kuinka niin sitte?" wirkkaa emäntä wähän lewottomasti.

„Niinpähän wain, tietysti ei hänellä ole syytä, mutta luulenpa ahdistaneeni häntä wähän liiksi suolankaupassa wiime kewäänä, ja siitä asti ei hän liene oikein hywillään, mikäli olen kuullut."

„No, waikkapa tuo nyt niin olisikin, niin ei hän toki sitä nykkään osoittane; ettepä te juuri warsin usein tapaa toisianne, ja waikkette olekaan oikein weljiä, niin niksihän te kuitenkin toisianne luette."

„Mutta Matti on hirweän pitkäwihainen ja jos jotakin selkkauksia sattuu, niin tuskin Matin ja Karenin liitosta silloin mitään tulee. Saammepahan nähdä!"

Pikku Swen laskeutuu reen pohjaan oljille ja pitää ohjasten periä, luullen muka ajawansa. Puotilas Olli koettaa saada Karenia puhelemaan, mutta hänen ajatuksensa owat toisaalla, niin ettei hän wastaa mitään. Mutta Liisa antaa naapurinsa pistää hänen kätensä suureen rukkaseensa ja auttaa wälistä häntä soihdun pidossa, kun Jönsin nyrkki rupee palelemaan.

Matka sujuu pitkin Brunkebergin harjua ja alas järwelle, sen yli ja edelleen Upsalan tietä. Kohta alkawatkin puiden wälitse talwiaamun pimeässä wilkkua tulet Solnan kirkosta. Siellä eroaa kauppias Paawo muista porwareista, jotka pysähtywät sinne, sillä hänen on lähteminen Westerosin tielle Spongaan päin.

kaisesta wakuutuksesta, jotta 3 markkaa wakuutuksen ottajan tulee maksaa, ja tämä maksu onkin ainoa ylimääräinen maksu joka wakuuttajalta waaditaan.

Wieraanmiehen palkkion maksaa yhtiö sen mukaan kuin on yhtiölle edullisinta. Wieraanmiehen toimena on kesällä asioittajian kanssa olla läsnä tarkastuksissa.

Tämän jälkeen walittiin wakinaiset ja warajäsenet johtokuntaan sekä tilintarkastajat.

Johtokunnan jäseniksi tuliwat howioikeudennotaario K. Jägerskjöld, tilanomistaja maisteri Rettig ja maanwiljelijä Arno Reuter, sekä näiden warajäseniksi maanwiljelijä F. Björni ja tilanomistaja Arthur Alléen.

Tilintarkastajiksi walittiin pankinjohtaja B. Forselius ja wapaaherra Kasper Wrede sekä näiden waramiehiksi maanwiljelijä Th. von Wendt ja ent. waltiopäiwämies J. Brusila.

Wakuutusmaksujen suuruuden määrääminen tältä ja ensi wuodelta tuotti waikeuksia sen wuoksi, että niiden ollessa edeltäpäin maksettawat kolmet wakuutus maksut owat tänä wuonna niiden suoritettawat, jotka kuuluwat yleiseen yhtiöön, joka on usealle pikkutilalliselle waikeata. Wakuutusmaksu 1,000 markalta päätettiin 2 markaksi tältä ja 1 markaksi tulewalta wuodelta ja oikeutettiin johtokunta ottamaan kassakreditiiwi sattuwia tärkeitä tarpeita warten.

— **Postinkulku Ekkerön ja Grislehamnin wälillä.** Koska postinkuljetus Ahwenanmeren yli nykyään tarkoittaa ainoastaan Ahwenanmaata, eikä nyt edes hyödytä Ahwenanmaatakaan, kun postien täytyy wiikkokausia wilpyä Grislehamnissa, on Maarianhaminan postikonttori postihallitukselle ehdottanut, ettei siihen nähden, että posti toukokuusta joulukuun alkuun saakka lähetetään Tukholmassa käywillä höyrylaiwoilla, ja posti itäpuolella olewien jäiden ollen hewosella ajettawia helposti woidaan sieltä lähettää mannermaalle edelleen lähetettäwäksi Hangon tai Pietarin kautta, posti Ekkerön kautta kuljetettaisiin ainoastaan silloin kun itäisillä wesillä on kelirikko, ja postinkuljetus sen kautta työläs, tietää Al.

Kelirikon wallitessa idässä on Ahwenanmeri jäätön ja postinkuljetus sen yli werrattain helppo. Sen ohessa on postikonttori huomauttanut, että jos waltio katsoisi edullisemmaksi mainittuna aikana ylläpitää liikettä Ahwenanmeren yli siihen aikaan joutilailla tulli- tai luotsiweneillä, woitaisiin Ekkerön postinkuljettajat kokonaan wapauttaa nykyisestä toimestaan postinkuljettajina. — U. S.

Sauwon uutisia.

Nuorisoseura. Kansakouluun oli tammikuun 28 päiwän illalla keräytynyt lähemmäs wisisykymmentä kuntalaista keskustelemaan nuorisoseuran perustamisesta. Keskustelujen alussi piti opettaja K. H. Wuori walaisewan esitelmän mihin suuntaan seuran tulisi työskennellä. Sen jälkeen aljettiin keskustella josko semmoista seuraa kuntaamme perustetaan tai ei. Kokoukseen saapuneet pitiwät seuran perustamisen tarpeellisena, koska kunnassamme ei nykyään ole mitään yhdistystä tai seuraa missä nuorisokin saisi tuoda ajatuksensa ilmi. Kun sitte seura oli päätetty perustettawaksi, kuki opettaja Loimaan Nuorisoseuran säännöt, jotka sitte päätettiin ottaa seurattawiksi, tehden kuitenkin 1:seen ja 12:sta pykälään joitakuita muutoksia. Kun säännöt oli läpikäyty, walittiin Turun ja Porin läänin kuwernööriltä säännöille wahwistusta anomaan: Talollisenpoika Wihtori Korsman, urkuri W. Ljungwist ja opettaja K. H. Wuori.

Lopuksi asetettiin lista saapuwille johon kokouksessa olijat oliwat tilaisuudessa kirjoittamaan itsensä perustettawaan seuraan. Nimiä karttui 25:si.

Pyhämaan uutisia.

Täällä alkoi kewätlukukausi kansakoululla wasta w. k. 23 p., kun opettaja on sairastanut ja nyt otettiin wäliaikaiseksi opettajaksi yliopppilas Enblom, jotta nyt on lapsilla jotain uutta akademialaista.

Kunnallislautakunnan esimieheksi walitsi kunta Kustaa Walon, Kauhianpäästä, Kustaa Sjölundin sijaan, joka ei ehtinyt ollenkaan wirkaansa toimittaa, kun jo kuolema hänen korjasi. Ja nyt on tehty walitus wiimeistä waalia ja walittua wastaan, josta on nyt wälipäätös tullut ja waaditaan selitystä.

Sanomalehtiä ei tule enempi kuin wiime wuonna. Aura on saanut enempi tilaajoita, kun sen kolmipäiwäinen painos on taas jotain uutta; mutta pitäwät sitä pikkusena näin suurena lumitalwena, kun nyt on, ettei se woi pitää auki, kun pienen tien waan.

Neol.

[redacted]

— **Murtaja.** Niiden selwitysten nojalla joita kirjeellisiin ja sähköisanoma-kysymyksiin on saatu Etelä-Ruotsista ja Tanskasta sekä Murtajan päälliköltä, kapteeni Reiniltä, on senaatti päättänyt kapteeni C. Korsmanin, Gottlannin höyrylaiwayhtiön puolesta tekemään kysymykseen, woitaisiinko ja millä ehdoilla Murtaja luowuttaa aukaisemaan wäylä Tukholmaan, wastata että Murtaja ei ole saatawissa siihen tarkoitukseen käytettäwäksi.

Jotta niille laiwanwarustajille, jotka ylläpitäwät liikettä Hankoniemen ja Englannin wälillä, woitaisiin antaa niin tarkkoja tietoja kuin mahdollista jäänsuhteista merellä Hankoniemen edustalla siinä tapauksessa, että höyrylaiwaliike Englantiin käwisi mahdolliseksi, on senaatti sähköteitse määrännyt kapteeni Reinin, niin pian kuin hän katsoo jäiden salliwan, wiipymättä lähtemään Murtajalla ulos merelle hankkimaan tarkat tiedot merijään suhteissa Hankoniemen edustalla; ja tulee kapteeni Reinin, palattuaan Hankoniemen majakalle, niin pian kuin mahdollista senaatin kauppa- ja teollisuustoimituskunnalle sähköteitse lähettää seikkaperäinen kertomus tiedustusmatkan tuloksista, jotta ne woidaan antaa asianomaisten höyrylaiwayhtiöiden tiedoksi ja saattaa julkisuuteen. — U. S.

— **Lääkintäylihallituksesta.** Ylimääräiseksi lääkäriksi lääkintäylihallitukseen on määrätty lääket. lisensiaatti K. A. Rönnholm, kertoo N. Pr.

— **Eron wirastaan** ynnä eläkkautisen eläkkeen on pyynnöstä saanut suomenkielenkääntäjä senaatissa Ferd. Ahlman. — U. S.

— **Yleinen koulunopettajain kokous.** Keskustelukysymyksiksi ensi kesänä pidettäwään yleiseen koulunopettajain kokoukseen on suomalainen normaalilyseon opettajakunta ehdottanut seuraawat kysymykset:

1) Eikö opettajakokouksen tulisi lausua se toiwomus, että yleisten opettajakokousten lausunnot ja päätökset koululaitoksen toimesta esitettäisiin hallituksen käsiteltäwäksi, koska opettajakokoukset muuten suureksi osaksi menettäwät merkityksensä?

2) Koska wiime opettajakokouksessa päätettiin, että nyt käytettyjen oppikirjain tarkastelua sekä semmoisen suunnitelman tekemistä warten, jonka mukaan uusia oppikirjoja olisi toimitettawa, asetettaisiin oppikirjojen kommissiooneja, eikö olisi tarpeellista, että päätettäisiin näiden kommissioonien kokoonpanosta sekä asettamisesta?

3) Koska suullinen kuulustelu yhä kuuluu yliopppilastutkintoon ja fysiikka epäilemättä on pidettäwä tärkeänä oppiaineena koulussa, niin eikö olisi suotawaa, että fysiikka tulisi kuulusteluaineeksi yliopppilastutkinnossa?

4) Koska opetusaineitten (etenkin opetettawien kielien) monilukuisuus oppikoulussamme epäilemättä suuresti rasittaa oppilaitten henkisiä woimia ja muutenkin waikuttaa haitallisesti sekä älyn että luonteen kehitykseen, kysytään, mitä woitaisiin wastapainoksi tälle epäkohdalle tehdä suuremman konsentratioonin aikaansaamiseksi eri aineitten opetuksessa?

5) Eikö logiikka, jos sitä yleensä pidetään säilytettäwänä oppiaineena, olisi suoritettawa jo IV:llä luokalla?

6) Mikä kokemus on saatu nykyään käytetyistä oppikirjoista?

Tampereen reaalilyseon opettajakunta on puolestaan päättänyt ehdottaa seuraawat kysymykset:

1) Tyydyttääkö nykyisten reaalilyseoiden opetussuunnitelma eri oppiaineisin ja erittäinkin uusiin kielliin nähden niitä toiweita, jotka näistä oppilaitoksista on ollut?

2) Mihinkä kokemuksiin on tultu koululain 18 § noudattamisessa (joka koskee koulunuorison käyntiä julkisissa jumalanpalweluksissa ja sunnuntai- ja pyhäpäiwätekstin selitystä lauwantaisin).

3) Katsotaanko suotawaksi, että kahdeksanluokkaisissa lyseoissa uskonnon opettajan wirat tehdään palkkiowiroiksi.

4) Olisiko syytä muuttaa koululain 56 § siihen suuntaan, että annettaisiin enemmän arwoa wirassa saawutetulle opettajakokemukselle?

5) Wastaawatko wiime aikoina ilmaantuneet oppikirjat wiime opettajakokouksen historiallisessa osastossa uusiin oppikirjoihin nähden lausuttuja toiwomuksia?

6) Mitenkä olisi reaalilyseoissa suoritettawa matematiikan oppimäärä lähemmin määrättäwä? (U. S.)

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Sinfonia-konsertti** annetaan tänäiltana 1/2 8 juhlasalissa seuraawalla ohjelmalla: 1) Sinfoni N:o 4 B-dur a) Adagio Allegro vivace, b) Adagio, c) Scherzo, d) Finale Allegro non Troppo, — L. von Beethoven; 2) Konsertti wiululle, a) Allegro non troppo, b) Adagio, c) Rondo dans le gerire russe ukrainien (solisti hra konserttimestari R. Carlo), — P. Cremont; — 3) Rhapsodia, a) Andantino, Allegretto, b) Presto, — Ed. Lalo.

Ulkomaalta.

— **Parlamentin awaus.** Parlamentti awattiin 31 p:nä tammik. waltaistuinpuheella, jossa sanotaan kuningattaren yhä säilyttäwän ystäwällistä suhdetta kaikkein waltain kanssa ja jotka kaikkialla selittäwät haluawansa Europan rauhan pysyttämistä. Wiimeisten tapausten johdosta Egyptissä päätetty wähäinen brittiläisten sotajoukkojen lisääminen siellä ei merkitse mitään muutosta Egyptiä koskewassa politiikassa. Khediwi on selittänyt tahtowansa noudattaa entistä tapaansa että neuwottelee Britannian hallituksen kanssa poliitillisista asioista. Waltaistuinpuheessa mainitaan sen jälkeen ehdotus Irlannin hallintojärjestelmän muuttamiseksi, jotta irlantilaiset saataisiin tyydytetyiksi, brittiläisen parlamentin työ käwisi helpommaksi ja waltakunnan wahwuus ja yhteys warttuisi; sitä paitsi kosketellaan lainsäätökauden lyhentämistä koskewaa ehdotusta.

— **Kolera Saksanmaalla.** W. k:n 27 p:n keskiyöstä 28 p:n keskiyöhön kuoli 2 henkilöä koleraan, mutta yhtään uutta sairaudenkohtausta ei sattunut. 28 p:nä edelläpuolenpäiwän kuoli wieläkin yksi henkilö koleraan. Saalenpiiristä ei ole ilmoitettu yhtään uutta sairaudenkohtausta. Kochin tarttumatauteja warten perustamassa laitoksessa tehdyt tutkimukset owat osottaneet, että sitwilöidyssä wesijohtowedessä on kommabasilleja, joten siis on selwä, että kolera on Saalejoen wedestä saanut alkunsa.

— **Suuriruhtinas-Perintöruhtinas** palasi wiime maanantaina ulkomaalta Pietariin.

Kirje Noormarkusta.

Tammikuun 27 p. 1893.

(Kansakoulu riidan esineenä. — Lukuhalu loppunut.

Wiime kirjeessäni täältä kerroin että kuntaamme on tulossa kaksi uutta kansakoulua. Joku päiwä takaperin pidetyssä kunnan kokouksessa tämä päätös lopullisesti wahwistettiin. Mutta sitte syntyi raesateen kaltainen riita siitä mihin toinen, eli Söörmarkun kylään ehdotettu kansakoulu perustettaisiin. Finpyyn kylälliset tahtoiwat sitä wälttämättömästi Finpyyhyn, koska heidän mielestänsä siinä oli tämän toisen koulupiirin keskus, Söörmarkun kylälliset ihan samasta syystä tahtoiwat sitä omaan kyläänsä. Asiasta tuli äänestys. Ryhdyttiin tarkastamaan waltakirjoja. Silloin usea finpyyläinen juoksemaan ympäri kylää keräämään enempi ääniä ja waltakirjoja. Söörmarkkulaiset olisiwat epäilemättä tehneet ihan samoin, mutta matka oli sitsi pitkä ettei maksanut waiwaa yrittääkään. Suurella äänten enemmistöllä woittiwat siis finpyyläiset. Mutta silloin läsnäolewista söörmarkkulaisista joka mies antoi wastalauseensa pöytäkirjaan merkittäwäksi, sekä uhkasiwat asiasta walittaa kuwernööriille, ja ellei muu auta: laittaa itsellensä oman kansakoulun ja niinmuodoin erota finpyyläisten koulupuuhasta. Tämä jälkimäinen uhkaus wähän lannisti finpyyläisten mieliä, mutta sittekin oliwat he järkähtämättömiä päätöksessään. Ja epäilemättä pysywätkin söörmarkkulaiset siinä, että jos ei tätä yhteistä kansakoulua laiteta heidän kyläänsä, he siitä luopuwat ja laittawat kun laittawatkin oman kansakoulun. Siis siinä tapauksessa saadaan Noormarkun kuntaan yht'aikaa kokonaista kolme kansakoulua, waikka ennen ei ole ollut yhtään. Eikös ole tuosta ylpeydestäkin jotain iloa? Sanoin ylpeydestä, sillä mitäs tuollainen woitonhimo muuta on kuin ylpeyttä. Ensi alussi pelättiin liikoja rasituksia jos koko kunta yhteisesti perustaisi yhden ainoan kansakoulun, nyt kun tulee kysymykseen kuka woiton saisi ja kenen mielipiteitä noudatetaan, nyt ei pelätä rasituksia waikka jokainen kyläkunta laittaisi itsellensä oman koulunsa. Siinähän taasen esiintyy kappale suomalaisen sitkeyttä ja urheata woiton halua.

Mutta yhdeltä puolen olen huomannut tuolla rettelöimisellä olewan toisenkin tarkoituksen, nimittäin sen että koko koulupuuha saataisiin joko pitkitetyksi eli, jos oikein onnistaisi: kokonaan tapetuksi. Tuo jälkikohta kuitenkin jokaisen oikein ymmärtäwän mielestä on tyhjää toiwomista joka ei tule toteutumaan.

Olen joskus tämänkin lehden lukijoille kertonut, että wiime wuoden jälkipuoliskolla perustettiin uusi lainakirjasto kuntaamme. Ensi alussi otettiin kirjastosta muutamia lainoja, tuskinpa tähän saakka enempää kuin 20 eli 30 kirjalainaa, mutta nyt on kirjain lainaaminen kokonansa pysähtynyt. Joka sunnuntaina pidetään kirjasto awoinna kaksi tuntia ja noina hetkinäkin saa kirjastonhoitaja ihan joutilaana istua könöttää kirjakaappinsa wieressä, ei enään kukaan tule kirjoja lainaamaan, ei waikka maksettaisiin.

Ehdottomasti nousee nyt kysymys: mitä on tehtäwä kuntamme suwistyttämiseksi? Eli pitääkö meidän heittäytyä ristisäkäsin katselemaan tietämätöntä tulewaisuutta kohden? Jos mitä yritetään, jos waikka mitä harrastetaan, kaikki puuhat raukeawat yritykseensä, ja aina edelleen pysymme hämärän tiedottomuuden waipan werhossa. Kun ihmisiltä puuttuu halua päästä tietämättömyydestään, niin ihan mahdotonta on saada kauhalla tietoja heidän päähänsä. Mutta eihän lienee muuta neuwoa kuin odottaa kärsiwällisesti, kuten „Saarijärwen Paawo"

„Maalla hallaisella
Kynti maata, kaiwoi uutterasti,
Mutta Herralta tuloa toiwoi,
Taiwahasta luonnon tekijältä."

Niin, me emme wäsy, me teemme waan uutterasti työtä wakawassa toiwossa, että joskus pimeyden uswat poijes haihtuisiwat.

Uusi waiwaisten hoitojärjestelmä astui woimaan tämän kuun alussa. Sen mukaan on kuntamme jaettuna wiiteen eri waiwaishoitopiiriin, joilla kullakin on oma kassansa ja warastonsa. Nämä piirit myöskin keräämät waiwaisaksut ja äyrirahat, sekä hoitaa kukin waiwaisensa. Tämä uusi waiwaishoitojärjestelmä näyttää olewan warsin terwetullut, sillä niinkuin jo kokemus osoittaa, woidaan paremmin walwoa todellisten awuntarwitsijoiden etua, sekä toiselta puolen pakoittaa omillaan elämään niitä jotka eiwät apua kaipaa. Tähän saakka on moni sellainenkin nauttinut waiwaisapua, joka sitä ei olisi tarwinnut ja moni sellainen joka olisi ollut awun tarpeessa on kokonaan saanut jäädä ilman. Syy on ollut siinä kun kunta on sitsi lawea, ettei kunnallislautakunta aina ole woinut tietää kuka oikeastaan apua tarwitsee, kuka ei, ja sitä warten asetetut piirinkaitsijat eiwät ole wastanneet tarkoitustaan. Mutta nyt kun kullakin piirillä on oma rahastonsa ja wilja-aittansa, walwowat he paremmin etuansa ja niin tulee myöskin todellisten awuntarwitsijoiden etu walwotuksi. — Mutta sillä ei ole sanottu, että kaikki epäkohdat tällä alalla olisiwat poistetut. Joukottain kuljeskelee lapsiparkoja kerjuulla, oppimassa kaikenlaista ilkiwaltaisuutta waan ei ihmisten tapoja. Tarwitsisi olla waiwaistalo, jonneka nuo mierolaiset woitaisiin asettaa nauttimaan elantoa ja siweydellistä kaswatusta. Nykyäänkin, waikka järeät pakkaset owat täysiwoimaisenkin panneet arwelemaan uskaltaisiko pistää päänsä owesta ulos, näkee noita pienokaisraukkoja kylmästä kohmettuneina tuhrustawan kylästä kylään ja talosta taloon einettänsä etsimässä. Kuntamme siweellinen welwollisuus olisi hankkia heille koti, jossa heitä woitaisiin ohjata hywiin tapoihin ja Jumalan pelkoon sekä siihen mielipiteeseen, että joka ihmisen welwollisuus on elättää itse itsensä. Mutta waiwaistalon perustamisesta kuntaamme ei tarwitse ottaa puheeksikaan, sillä siihen ei-

---

Kohta saa pikku Swen paljon ihmettelemistä, kun molemmin puolin tietä on niin monta suurta joulukuusta, jotka silloin tällöin wälähtäwät soihdun tulesta punaisiksi, mutta pian jälleen peittywät pimeän syliin. Swen on näkewinään tonttujen seisowan puiden takana kurkistelemassa ja heiluttawan punasia lakkejansa, mutta isä sanoo siellä olewan wain punaista tulen waloa lentelemässä, sillä hän on walistunut kaupunkilainen eikä enää usko tonttuja olewankaan. Swenistä näyttää suuret joulupuut juoksewan reen rinnalla ja tähdet tanssiwan niiden latwoilla, ja ne tanssiwat tänään siitä ilosta, että Jesus-lapsi on syntynyt, ja sen Swen kyllä käsittää.

Jo jymisee rautioin kawioiden alla, kun ajetaan sillan yli, metsä harwenee, tasanko lewiää, pikku mäkiä on siellä täällä koiwikkoineen, wälkähtääpä jostakin tuwan ikkunasta tulikin ja tuolla kiitää soihtu eteenpäin. Kaukana tasangon reunan lähellä loistaa kointähti suurena ja kauniina, ja puotilas Olli kertoo Karenille juuri sen tähden johdattaneen paimenet Betlehemiin; mutta sen tietää Karen ennestään, sillä kaupungissa tiedetään kaikki, waan Olli onkin maalta.

Tie tekee wielä wiimeisen polwen ja lehdettömäin lehmuksien pitkäin warpujen wälitse näkyy kirkko koko loistossaan. Kirkkomäellä on wiskattu soihdut suureksi rowioksi, jonka ääressä renkipojat lämmitteleiwät, wietyään hewoset kirkolla olewiin talleihin. Paawo-isäntä läjäyttää piiskalla ja ajaa karauttaa komeassa kaaressa rowion ympäri ja antaa rautioiden tepastella ihmettelewien talonpoikain edessä.

Kirkon portilla tawataan Petter ja hänen waimonsa ja pitkä poikansa; syleillään toisiansa, toiwotetaan hywää joulua ja kyseellään kuulumia. Kun on puheltu niitä näitä, soiwat kellot jo toisen kerran ja kaikki lähtewät kirkkoon. Siellä on kylmä istua kuin järwessä, mutta eihän se tunnu, sillä hywässä seurassa ei palele, ja muuten lämmitteleidään saarnalla ja weisuulla; lapsilla on paljo katselemista monista kynttilöistä.

Ja kun aamukirkko wihdoin loppuu ja kaikki tulewat ulos kirkkomäelle, owat tähdet jo sammuneet, mutta idästä on taiwas punaisenkellerwä kuin kypsi kesäinen omena, ja nyt lähdetään ajaa karittelemaan weli Petterin kotiin.

Kiwenheiton päässä kirkosta on werotallollisen Petter Matsonin suuri tupa leiwin- ja wierashuoneineen ja makuuhuone ylhäällä winnillä. Portin pielessä on puimaton otralyhde, johon warpuset jo owat asettuneet pitämään joulua. Owen pielessä on kaksi kuusta, härmästä wälkkywinä. Petter asettuu owelle ja toiwottaa kaswatuswelijeään ja kälyään ynnä muuta heidän wäkeään terwetulleiksi; astutaan tupaan ja ruwetaan turkkeja päästelemään. Emäntä on jo tullut edeltä kotiin ja seisoo lieden luona olutta lämmittämässä; Matti poika auttelee Karenia riisumispuuhissa ja Swen wieritteleksse jouluoljilla, joita on lattialla kyynärän paksulta. (Jatk.)

[redacted]

192

ja posket heleän punaisina makasi melkein kirkastuneen näköisenä.

Ukko näytti olewan lempeämpi ja hellempi kuin ennen. Hän puserti ystäwällisesti Franzlin kättä ja suuteli hänen kosteata otsaansa. Hän syleili Lisliä myös ja sanoi hänelle hywää yötä sellaisella äänellä, jonkalaista hän ei pitkään aikaan ollut kuullut.

Senjälkeen lähti hän huoneesta, lausumatta enää sanaakaan, mutta kauwan kuuli Lisl hänen tahdinmukaiset askeleensa huoneesta, walwoessaan weljensä sairaswuoteen ääressä.

Seuraawana päiwänä sai Lisl sanan Schwangausta, että Georg woi paremmin ja että hänen odotettiin pian paranewan täysin terweeksi haawastaan.

Sanan tuojalla oli mukanaan wihko pirteitä, kauniita ruusuja, jonkalaisia woi siihen wuoden aikaan saada ainoastaan kaswihuoneista ja ruusujen wälissä oli piljetti, jolla oli seuraawat, hieman wapisewalla kädellä kirjoitetut sanat:

„Jumala warjelkoon sinua Lislini! Ole hywässä turwassa. Kaikki muuttuu hywäksi."

Haawasta ei lähetti toki mitään puhunut ja sellaisia kysymyksiä karttoi Lisl warowasti. Olihan hän luwannut olla täydellisesti waiti ja Lorenzia wastaan lausuttu uhkaus, joka wei hänet niin onnelliseen tulokseen, oli melkein hänen tahtomattaankin päässyt hänen huuliltaan sydämmensä tuskassa.

Ukko Brauner oli puuhassaan, kuin lähetti saapui. Lisl ei tiennyt jos hän oli mitään huomannut eikä hän wälittänyt selkoa ottaakaan. Hän oli hywässä turwassa nyt, sillä pahin hänen onneaan uhkaawa waara oli jo ohi ja raskain kuorma nostettu hänen sydämmeltään. Hän kantoi kauniit kukkaset ylös weljelleen, joka ihastui ne nähdessään.

189

„Niin, je olin minä. Jumala antoi minulle woimaa päästämään waroitushuudon, joka tuhosi teidän tuumanne. Minä tiedän kaikki. Sinun elämäsi on minun kädessäni, mutta minä tahdon jättää sinut kumppaneinesi Jumalan waltaan ja Hänen kostettawakseen, jos teet niin kuin olen sinua käskenyt. Jos sitä et tee, saat nähdä mikä sinua odottaa. Mene nyt! Sinä olet kuullut minun wiimeisen sanani."

Lisl käänsi hänelle selkänsä ja Stübinger antoi huoatea päänsä waipua rintaa wasten.

Hetken sywä äänettömyys seurasi.

Silloin kuului askeleita ulkoa ja ukko Brauner astui sisään. Hänen tuikea muotonsa käwi kirkkaaksi nähdessään Lorenzin, jonka surkeata ulkomuotoa hän ei heti huomannut.

„Ah", huudahti hän tyytywäisen näköisenä ja heittäen siwusilmäyksen Lisliin, joka yhä seisoi selin Lorenziin, „te täällä Lorenz. Se ilahuttaa minua. Te syötte illallista täällä, te tiedätte, että aina olette terwetullut wieras tänne minun ja Lislin luokse. Onpa hauskaa saada kanssanne pakinoida. Te luultawasti tiedätte että meidän rampa waiwaisemme on taas tullut sairaaksi ja se panee minut huonolle tuulelle kun minun pitää ajatella tuollaista kokonaan rappioon joutunutta elämää. — Mutta mikä teitä waiwaa", kysyi hän hämmästyneenä. „Te näytätte niin murheellisella. Oletteko taas riidelleet Lislin kanssa? Sitähän en toiwoisi."

„Ei isä", wastasi tytär, „me päinwastoin olemme yksimieliset, hän sanoo sen itse teille."

„Se minua huwittaa", huudahti ukko Brauner. „Sinä siis wihdoin olet ruwennut järjelliseksi?"

Lisl astui isänsä wiereen, teki Lorenzille käskewän liikkeen kädellään ja lausui yhden ainoan sanan:

Maalaiskauppa

wälittää

Woinwälitystä

Tanskaan nykyään edullisimmilla ehdoilla.

[redacted]

wät kuitenkaan mielet taiwu ennenkuin hallitus uhkasakon haastella sanoo, että se on nyt tehtäwä.

Niin ankaria pakkasia kuin tänä talwena, ei wanhemmatkaan ihmiset sano muistawansa pariin wuosikymmeneen. Wäliin on elohopea laskeutunut aina 40 asteeseen. Silloin ei ole ollut helppo liikkua edes seinäin sisälläkään, sillä huoneetkin owat olleet pakkasen kynsissä paleltua. Moni mies ja nainen on näiden pakkasten kanssa taistelessaan menettänyt warpaita jaloistaan ja sormia käsistään, onpa monelta jäätynyt korwat, jopa nenäkin. Waan sehän on tawallista luonnon oikullisuutta. Nyt on kuitenkin pari päiwää ollut pakkasen woimat maseutuneena joten ihmisetkin owat iloisempia, juuri kuin jonkun rangaistuksen kärsittyään wapaaksi päässeet.

Auran kirjeenwaihtaja.

Yleisöltä.

Koska minä olen sattuneesta syystä päättänyt kirjoittaa perheellisistä epäkohdista köyhän kansan tilasta, niin pyydän köyhäin antaman minulle kirjallisia tositetoja tilastansa, Turussa ja muuallakin.

Postissa lähetettäwä kirje on täysin maksettawa.

G. A. Heinonen.

Osoite: Turku, Braahekatu 26.

Luettelo

apurahoista, jotka tammik. 22 p:stä 29 päinään 1893 on Turussa karttunut nälkäkärsiwien hywäksi Suomessa.

Turun kaupungista: Åströmin konttorin ja tehtaan wäestöltä tammik. 35 mk.; tuomari August Juiséliukselta tammi—toukok. 100 mk.; puolet tulot rouwa E. Freudenthalin kansantajuisesta esitelmästä 17 mk. 75 p. F. Edw. Stenwikin kautta; kamreeri O. Liliukselta tammi—helmik. 20 mrk; rouwa Anna Montgomerylta 50 mk.; kollega K. F. Ridderströmiltä tammik. 10 mk.; alipäälliköstunnalta ja miehistöltä 2:sen Turun pataljoonan 1:sjä komppaniassa 37 mk. 47 p.; 2:sja komppaniassa 22 mk. 72 p.; 3:sja komppaniassa 29 mk. 33 p.; 4:sjä komppaniassa 38 mrk. 30 p., sekä asettomalta komennuskunnalta 12 mk. 86 p., yhteensä 140 mk. 68 p. tammik.; pastori Albin Mikanderilta joulu—tammik. 40 mk.; rouwa E. Aminoffilta tammik. 20 mrk.; lehtori Knut Lindgreniltä tammik. 10 mk.; 3 pikkutyöltä tulot heidän toimeenpanemastaan juhlasta 10 mk.; tulot Suomalaisen Seuran iltamasta tammik. 21 p. 13 mk. 51 p. kultaseppä Georg Pettersonin kautta; Turun rautatienaseman liikenneosaston miehistöltä tammik. 105 mk. asemapäällikkö F. W. Sundwikin kautta; Aura-lehden toimitukselta ja painowäestöltä listalla n:o 55 maisteri F. H. B. Laguksen kautta 33 mrk., sekä Lisi ja Oskar Tammelinilta 200 mk.; — yhteensä 804 mk. 94 p.; ennen karttunut 55,766 mk. 22 p.; — yhteensä Turun kaupungista 56,571 mk. 16 p. — Sitäpaitsi 1,000 kiloa rukiita ja 1,500 kiloa maissia.

Maaseudulta: kansakoulunopettaja A. Björkiltä Paimiossa 338 mk. ynnä rahtikuitti 1,342 kilosta wiljaa; kunnallisl. esim. Karl Reinhold Bremeriltä Paraisissa 282 mk. 45 p. omilla sekä 287 mk. 90 p. 5:llä Oulun läänin listalla = 570 mk. 35 p.; s:a s:a Johan Renwallilta Yläneellä 50 mk.; kunnallisl. esim. past. apul. Matti Castrénilta Noormarkussa 265 mk.; kunnallislaut. esim. Josef Henriksonilta Iniössä 75 mk. 45 p.; s:a s:a Reinh. Hollolta 148 mk. 70 p. sekä rahtikuitti 886 kilosta wiljaa ja 1 kollista waatteita; s:a s:a K. S. Wippolalta Tyrwäällä 150 mk.; pastori J. Hauwoselta Maariassa 82 mk. 50 p.; kunnallisl. esim. E. H. Hintalta 203 mk. 76 p.; s:a s:a Alfred Kilkalta 222 mk. 20 p. sekä rahtikuitti 1,075 kilosta wiljaa; s:a s:a Wilh. Grönroosilta Suodenniemellä 289 mk. 40 p.; s:a s:a F. W. Ollonqwistilta Ahlaisissa 133 mk. 20 p; s:a s:a C. G. Holmbergilta Westanfjerdissä 30 mk.; s:a s:a Kaarlo Karekselta Nakkilassa 400 mk. sekä s:a s:a Gustaf Ilpoisilta Kaarinassa 155 mk. 80 p. — yhteensä 3,114 mk. 36 p.; — ennen karttunut 15,017 mk. 56 p; — yhteensä maaseudulta 18,131 markkaa 92 p., — kuin myöskin 3,898 kiloa jywiä; 7,300 kiloa rukiita; 310 kiloa ohria; 900 kiloa kauroja; 559 kiloa jauhoja; 465 kiloa ryynejä; 80 kiloa herneitä sekä 6 ½ kiloa leipää.

Ulkomaalta: Fedja ja Max Næbolta Pietarissa 216 mk. 75 p. rouwa howioikeudenneuwokietar A. Sallménin kautta; — ennen karttunut 73 mk.; — yhteensä ulkomaalta 289 mk. 75 p.

Kaikkiaan on karttunut 74,992 mk. 83 p.

Huom.! Useiden maalaiskuntain pyynnöstä kehoitetaan läänimme muitakin sanomalehtiä hywäntahtoisesti julkaisemaan otteen yllälewasta luettelosta koskewa niitä apurahoja, joita on karttunut heidän maa osaansa eli lukupiiriinsä kuuluwissa kunnissa.

Turku, tammik. 29 p:nä 1893.

Keskustoimikunnan puolesta:

A. Uggla,
toimikunnan rahastonhoitaja.

Huom.! Jotta keskustoimikunnan menot tulisiwat niin pieniksi kuin mahdollista, pyydetään nöyrästi kaikkia kuukausmaksajia hywäntahtoisesti itse toimittamaan apurahansa allekirjoittaneelle, joka tawataan kaikkina arkipäiwinä kello 11—1 päiwällä ja 5—6 j.pp. sekä sunnuntaisin kello 11—12 päiwällä.

Turku, tammik. 29 p:nä 1893.

A. Uggla.
Linnankatu n:o 30.

Kaikenlaista.

— **Kahwipöydän ääressä.** Makasiininhoitajan rouwa (ylpeästi ja pistelläästi): „Woiko rouwa sanoa minulle, minkätähden papin säkki on aina pohjaton?"

Rowastin rouwa: „Luultawasti sillä kuin ne suuret makasiinirotat owat syöneet reijän pohjaan."

— **Kaksi lääkäriä kauppiaalla.** Eräässä pikkukaupungin läheisyydessä oli kauppias wiime jouluna kylpemässä, johon tilaisuuteen saapui myös tohtori Potelius ja kotimatkalla wäsytti kauppiaan lääkkeillään niin että tämän täytyi tiellä lewätä. Seurauksena oli, että kauppias hieman hiksenä kylpemisestä ja ehkä enämpi Potelius tohtorin lääkkeistä eli niiden wakutuksesta, pakkasella jäätyi kiinni yleiselle kulkutielle. Irroittajot haettiin kaupungista.

Woitoimisto Kraunsoe & Gylling,

Kööpenhaminassa,

ostaa edelleenkin woita korkeimpiin hintoihin. — Laiwaliikkeen ollessa keskeytettynä on woi kuten ennenkin osoitettawa hra Victor Ekille Hankoniemessä meidän waraksemme ja lähetämme me Kööpenhaminasta etumaksun kustakin drittelistä, joka saapuu Hankoniemeen, tahi woiwat meijerinomistajat, sopimuksen mukaan, asettaa meidän maksettawaksemme wekseli läheisimmän pankin kautta.

Kraunsoe & Gylling,
Kööpenhaminassa.

S. T. 2×34.

Huutokauppoja.

Julkisella huutokaupalla, joka **tourstaina e nsi tulewan helmikuun 2 p:nä** k:lo 9:stä e pp ja 4:stä j.pp. toimitetaan kaupungin huutokauppakamarissa, myydään täkäläisen panttilainalaitoksen maaliskuun 28 p:stä huhtikuun loppuun wiime wuonna pantattuja ja sittemmin

lunastamattomia pantteja;

ja ilmoitetaan panttitawarawaroston, josta osa ehkä lunastetaan ennen huutokauppaa sisältäwän: **kulta-, hopea-** ja **unshopeateoksia,** kuten **kelloja, rannerenkaita, kellonperiä, rintakoristeita, metaljonkeja, formuksia** ja **lusikoita,** kuin myöskin **kupari-** ja **rautakaluja, uusia jalkineita, dosseleita, trikoita, swerkaa, huonekalukangasta, liina-** ja **pöytäwaatteita, silkki-, willa-** ja **puuwillahuiweja** sekä **naisten** ja **miesten käyntiwaatteita** ynnä muuta tawaraa. Turun huutokauppakamari, tammikuun 20 p:nä 1893.

3 **L. W. Tallberg.**

Julkisella huutokaupalla, joka **perjantaina ensi tulewan helmikuun 3 p:nä** k:lo 9:stä e.pp. toimitetaan kaupungin huutokauppakamarissa, myydään merikapteeninleski Selma Nordlinin konkurssipesän omistamaa irtaimistoa, jota on: sekalaisia **talouskaluja,** kuin myöskin **sokurileipurin esansseja, Ranskan wiinejä** ja **kirsimarjamehua** sekä **1 osake Turun ja Porin läänin telefoniosakeyhtiössä.**

Samana päiwänä k:lo 11 e.pp. myydään samassa paikassa niinikään huutokaupalla mainitun konkurssipesän omistama

Saarela-niminen huwila,

sijaitsewa Rulkilan yksinäisen rustitilan maalla Hirwenluodon saarella Maarian pitäjässä; joka halullisten ostajain tiedoksi täten annetaan. Turun huutokauppakamari, tammikuun 17 p:nä 1893.

3 **L. W. Tallberg.**

Myytäwänä.

Saksan

Perunoita,

Suomen ja Saksan

Ruisjauhoja,

myy joukottain ja wähittäin paljon alle sen hinnan kuin sanomalehdissä on ilmoitettu

O. E. Sacklén,
3 **Maariankatu 3.**

Suurempi joukko **erinomaista dynamiittia** ja **wuoriruutia,** sytytinlankaa ja dynamiitinallihattuja halwalla hintaa

Osk. Marjasella,
(S. T. 3×10.) Naantalissa.

Wähempi kaupunkitalo

ja rakennusmaata. Halpa hinta.
2 Kerttulinkatu N:o 30.

Ruumisarkkuja weralla warustettuja ja kiilloitettuja, waatetuksella ja ilman **H. J. Lindströmillä,**
(k. w.) Humalistonkatu 10, Gyllingin talo.

Turun Uusi Rautakauppa

myy alennetuilla ja osaksi ostohinnoilla käteisellä rahalla suoritettaissa:

Useanlaisia **lukkoja, saranoita** ja **owiwietereitä,**

Kraana-, Sirkkeli-, Raami- ja **Puu-** **sahanlehtiä.**

Höylänteriä, poranwarsia ja **poranteriä.**

Weitsiä, niinkuin **pöytä-, linkku-** ja **punkkoweitsiä.**

Asuranssiruiskuja, kymmenaywaakoja ja **painoja.**

Maaliwärejä, joka lajia, **maalinwernissoja,** n. k. **wanunlakkaa, lattialakkaa, huonekalulakkaa** ja **kerotinea,** josta pyydämme saada huomauttaa herroja maakauppiaita ja maalareja. 4

Turun Uusi Rautakauppa.

Halutaan ostaa.

Tuhkaa

ostaa eläinlääkäri

L. Fabritius,
1 Turussa.

Palwelukseen otetaan.

Poika, wähäisen taitawa lasimestarin ammatissa, saa paikan

Pehr Boström illä,
(S. T. 1×4) Kaskenkatu N:o 5.

Palwelusta haluaa.

Nuori poika

haluaa palwelusta nyt heti tai maaliskuun ensi päiwästä. Hywät todistukset. Wastausta pyydetään tämän lehden konttoriin merkillä **E. L.** 1

Ilmoituksia.

Kaarinan Rantakulman naiset toimeenpanewat **hengellisen iltaman** näläntähtäärsiwien hywäksi, Rantakulman koulussa ensi sunnuntaina helmik. 5 p k:lo 4 j.pp. Useampia puhujia esiintyy Hengellisiä lauluja lauletaan. Pääsymaksu 25 p. Teetä wirwokkeena. 2

Sunnuntaista helmikuun 5 p:stä alkaen, pidetään Turun Työwäenkerttiö sulettuna joka pyhäpäiwä k:lo 1:teen päiwällä (awoinna k:lo 1—9 j.pp.) arkipäiwinä awoinna k:lo ½6 e.pp. k:lo 9 j pp.

Maalaiskaupan!

Waroituksen johdosta saan lausua että olen kahdesti wieraien kanssa ollut rahoja tarjomassa; waan eiwät ole niitä wastaan ottaneet niin ehkä senlaisista kaupoista woi tapio tulla. Aiwon niillä rahoilla osta osakkeita että wielä saman yhtiön tulisiwat.

Kaarlo Winnari.

Saamme walan welwollisuudella todista että Winnari on ollut rahoja tariomassa; waan eiwät ole niitä ottaneet. 1

Johan Malm. **K. Koskinen.**

Luntemattomolla tawalla on poistullut 1 hopeinen Tobiahsen ankkurikello kullanwäristen perien ja medaljongin kanssa. Kellon numero on 16771, sekä päällimmäisestä kuoresta on takapuoli pois. Se, joka tästä woi jotakin tietoa antaa, olkoon hywä ja ilmoittakoon kauppias **Törnrothin** puodissa palkintoa wastaan. 1

Päiwälista.

Tuorstaina helmikuun 2 p:nä.

K:lo 9 e.pp. Ruotsalaiset rippikoululapset ilmoittautuwat tuomiokirkon sakaristossa.
K:lo 9 e.pp. ja 4 j.pp. Panttitawaran huutokauppa huutokauppakamarissa.
K:lo 10—1 p:llä. Hypoteekkiyhdistyksen langenneita korkoja kootaan, Piispankatu 10.
K:lo ½5—8 j.pp. Taksoituslautakunnan 1:sen osaston kokous.
K:lo ½8 j.pp. Simfonia konsertti lyseon juhlasalissa.

Perjantaina helmikuun 3 p:nä.

K:lo 9 e.pp. Irtaimiston huutokauppa huutokauppakamarissa ja
K:lo 11 e.pp. Saarela niminen huwila Hirwensalon saarella myydään samassa tilaisuudessa.
K:lo 12 p:llä. Hakopuuhalkojen hankintahuutokauppa lääninkonttorissa.

Huutokauppakamari av. keskiviikkoisin ja lauwantaisin k:lo 9—10 a. p.
Kansankirjasto k:lo 7—8 j.pp.
Kaupungin sairashuonetta koskewissa asioissa tawataan t:ri A. R. Spoof k:lo 12 Uudessa sairashuoneessa.
Kaupungin waltuusmiesten kanslia, kaupungin huoneessa av. keskiv. ja lauv. kl:o 5—6 j.pp.
Kemiallinen asema Brahenkatu 1 av. k:lo 9—2.
Koron- ja pääomanlaitoksen konttoori kaupungin huoneessa av. k:lo 9—1 p:llä ja 4—7 ip.
Lukusali k:lo 6—9 j.pp.
Läänin sairashuone: K:lo 11—12 p:llä saawat läänin sairashuoneessa sairastawien omaiset käydä heitä terwehtimässä.
K:lo 12 p:llä käy lääkäri läänin sairashuoneessa jonka tähden tarwitsewat silloin woiwat saada asiansa parhaiten ajetuksi. — Onnettomuuden tapauksia wastaan otetaan kaikkina aikoina wuorokaudesta.
Muurahaisyhdistyksen makasiini, Puolalanmäki 222, av. keskiviikkoisin k:lo 11—12.
Pakkahuone av. k:lo 10—1 p:llä.
Pankit avoinna: Suomen 10—2 päiv.
Pohjoismaiden 10—2 „
Waasan 10—2 „
Yhdyspankki 10—2 „
Kansallis 10—2 „
Panttilainalaitos, Uudenmaankatu 10, av. maanantaisin, keskiviikkoisin, perjantaisin ja lauwantaisin k:lo 10—1 p:llä.
Pastorin kanslia, Henrikinkatu 11, auki 9—12 aam. p.
Postikonttorin kirjelaatikot kaupungissa tyhjennetään joka päiwä k:lo 4 aam. 10 e.pp. ja 4 j.pp. ja kirjelaatikot postikonttorissa sekä Krikin- ja Kauppiaskatujen kulmassa kuin myöskin Wenäjänkirkko- ja Humalistokatujen kulmassa postin ohitse kulkiessa rautatien asemalle k:lo 6 aamulla ja k:lo 12 päiwällä.
Postikonttori rautatienasemalla avoinna yleisölle k:lo 9—1 p:llä ja 4—6 j.pp.
Rakennuskonttori, Uudenmaankatu 19, av. tiistaisin, tuorstaisin ja lauwantaisin k:lo 10—11.
Rautatien tawara- ja pakettitoimistot av. arkipäiwinä k:lo 8—1 ja 3—6 i. p.; sunnuntaisin ja juhlapäiwinä k:lo 8—10 a. p.
Säästöpankin konttoori Linnankadulla 20 av. 4—6 i.p.
Talousseuran museo, Iso Hämeenkatu 38, av. tiistaisin ja tuorstaisin k:lo 2—2 i. p.
Terweyshoitoa koskewissa asioissa tawataan kaupungin lääkäri *A. R. Spoof* terweyshoitolautakunnan huoneustossa raatihuoneen siwurakennuksessa k:lo 11—12 e.pp.
Tullikamari pidetään awoinna 9—1 p:llä sekä passitusten ulosottoa warten 4—7 i.p.
Työwäenyhdistyksen lukusali Birgerinkatu 5 av. arkipäiwinä k:lo 6—10 i.p. ja sunnuntaina 9 a. p.—10 i.p.
Waiwaishoidon toimeenpanewa tirehtööri (past. G. F. Stenström) tawataan talossa N:o 5 Wenäjänkirkkokadun warrella k:lo 10—11 a. p.

Turun Työwäen sairas- ja hautauskassan sairaankatsojat helmik. ow at:

Aurajoen itäpuolella:
Oskar Rikman [Itäinen katu 63]; C. J. Östergren [Kerttulinkatu 7, korkkitehdas] ja Johanna Linden [Itäinenkatu 63.]

Aurajoen länsipuolella:
Johan Wiljanen [Käsityöläiskatu 26]; K. O. Kiwinen [Linnankatu 69] ja Amanda Lindqwist [Läntinenkatu 33].

Junat lähtewät:

Tampereelle ja *Waasaan* sekajuna joka päiwä k:lo 6,35 e.pp.
Hämeenlinnaan, Tampereelle, Hankoniemelle ja *Helsinkiin* posti- ja matkustajajuna joka päiwä k:lo 12,30 j.pp.
Tampereelle, Hämeenlinnaan, Waasaan ja *Helsinkiin* tawarajuna ynnä 3:nen luokan waunu joka päiwä k:lo 10,40 e.pp.

Junat tulewat:

Waasasta ja *Tampereelta* sekajuna joka päiwä k:lo 10,50 j.pp. kaikki *Turun ajan* mukaisesti.
Helsingistä, Hämeenlinnasta ja *Tampereelta* tawarajuna ynnä 3:nen luokan waunu joka päiwä k:lo 1,50 j.pp.
Helsingistä, Hankoniemestä ja *Hämeenlinnasta* posti- ja matkustajajuna joka päiwä k:lo 4,50 j.pp.

Postit lähtewät:

Joka päiwä.

K:lo 6 aamulla: Jyväskylään, Kouruulle, Kokkolaan, Lemposiin, Nikolainkaupunkiin, Ouluun, Petäjäwedelle, Pietarsaarelle, Raaheen, Tampereelle, Uuteenkaarlepyyhyn ja Wiialaan sekä kaikille postiasemille Nikolainkaupungin—Oulun radalla sekä kartoittamaton posti Turun—Toijalan radalla.

K:lo 12 päiwällä: Haminaan, Hankoniemelle, Helsinkiin, Hämeenlinnaan, Kotkaan, Kuopioon, Lappeenrantaan, Lohjalle, Mikkeliin, Porwoosen, Tammisaareen, Tampereelle, Wiaporiin, Wiipuriin, Wenäjälle ja ulkomaille, sekä kaikille muille, paitsi Nikolainkaupungin—Oulun radan warrelle oleville posti-asemille.

Turussa, Auran kirjapainossa, 1893.

„Puhu!"

Lorenz lähestyi waaleana ja horjuwana. Hän heitti aran katseen Lisliin, jonka silmät näyttiwät pitäwän häntä wankina ikäänkuin loihtuwoimalla.

„Kuulkaapas Brauner", sanoi hän epäwarmalla äänellä, „minun täytyy sanoa, että Lisl ja minä . . . emme sowi toisillemme."

„Mitä?" huudahti Brauner. „Sitenkö te olette sopineet? Oletteko unhottaneet mitä olette minulle sanonut ja mikä wälipuhe on wälillämme? — Te niin muodoin syötte sananne?"

Lorenzin riuta huokui raskaasti. Hän heitti taas tuskallisen katseen Lisliin ja näki hänen jähmeästi ja taukoamatta hänen katselewat silmänsä.

„Kuten olen sanonut", sanoi hän uudestaan äkkiä, „me emme sowi toisillemme ja senwuoksi peruutan minä wälipuheemme."

Braunerin silmät säkenöiwät wihasta.

„Ja sitä te kehtaatte sanoa minulle wasten silmiä", karjui hän, „kun ensin olette saanut minun myöntymään kosintaanne."

Hänen pelkoonsa Lisliä kohtaan yhtyi wielä harmillinen mielikarwaus ukko Brauneriin, joka kohteli häntä kuin poikanulikkaa.

„Sanonhan teille", mutisi Lorenz, „että me emme sowi toisillemme, ja että minä ja Lisl olemme yhtä mieltä siitä ja onhan tietysti parempi, että eriämme kuin että minä juoksisin täällä narripelin aiheena."

„Heretkää lörpöttelemästä", puuttui Lisl puheeseen. „Ja te isä olette nyt itse kuullut hänen sanowan, että me emme sowi toisillemme. Minä toiwon, että te tästä päiwästä alkaen annatte minun olla rauhassa tuosta ihmisestä."

„Saat kyllä, siitä saat olla rauhassa", kirkui isä hurjistuneena. „Mutta sen sanon teille", lisäsi ukko Brauner uhaten ojentaen nyrkkiä Lorenzia kohden, „sen sanon teille, että te ette saa lewittää kylässä sellaisia huhuja, että olette hylänyt minun Lislini senwuoksi, ettei hän ollut mieleisenne."

Lorenz yritti wastata pöyhkeästi, mutta Lisl ojensi hänelle kätensä käskewästi. Silloin käänsi hän silmänsä alaspäin ja antoi päänsä waipua alas rintaansa wasten.

„Rauhoitu, isä", käänsi Lisl isäänsä päin, „hän ei ole sanowa mitään, siitä minä wastaan. Hän ei sen koommin minun nimeäni mainitse, sillä minä olen häntä kieltänyt siitä."

Seuraawalla minuutilla oli Lorenz jo owen ulkopuolella, jonka hän paiskasi kiinni perässään.

Ukko Brauner käweli edes takaisin huoneessaan kiroillen ja mutisten itsekseen.

„Mitä täällä on tapahtunut?" kysyi hän pyähtyen äkkiä Lislin eteen. „Kuinka se on tapahtunut, että hän noin yht'äkkiä on luopunut sinusta?"

„Minä sanoin mitä minä hänestä ajattelen", wastasi Lisl, „ja hän hawaitsi, että me emme sowi toisillemme. Minä kiitän Jumalaa että niin on, sillä minä en olisi koskaan woinut totella teitä ja mennä hänen kanssaan naimisiin."

„Etkö missään muussakaan?" kysyi ukko rypistäen otsansa ja tutkiwin katsein.

„Kaikessa muussa olen teitä tottelewa, niinkuin welwollisuuteni minua käskee", wastasi Lisl. „Minä tahdon nöyrästi totella Jumalan tahtoa."

Wanhus waikeni, söi kiireesti illallisen ja meni senjälkeen sairaan Franzlin wuoteen wiereen, joka kaswot kalpeina